

har ansvaret for at vælge de tekster, hvormed man kan opfylde undervisningens formål.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Fjerde næstformand (Kirsten Jacobsen):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Uddannelsesudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den sidste sag på dagsordenen var:

8) Første behandling af lovforslag nr. L 116: Forslag til lov om ændring af lov om specialundervisning for voksne. (Kurser for voksne med utilstrækkelige læse-, stave- og skrivefærdigheder m.v.).

Af undervisningsministeren (Ole Vig Jensen). (Fremsat 11/1 95).

Lovforslaget sættes til forhandling.

Forhandling

Poul Erik Dyrland (S):

Da Socialdemokratiets ordfører på dette lovforslag, hr. Peder Sass, ikke kan være til stede, skal jeg på folketingsgruppens vegne fremsætte følgende bemærkninger til forslaget:

I en tid, hvor kravene til uddannelse bliver stærkere og stærkere og procentandelen af befolkningen, som får en uddannelse, vokser, er det positivt, at vi igennem dette forslag forstærker indsatsen over for alle de voksne, der føler sig hæmmet af utilstrækkelige læse-, stave- og skrivefærdigheder.

I et informationssamfund som vort er der en risiko for, at afstanden mellem store dele af befolkningen bliver stadig større, hvis vi ikke gør en indsats for at mindske den. Det er derfor nødvendigt med en konstant videre- og efteruddannelse.

Fra tidligere undersøgelser rettet mod målgruppen af læse- og skrivesvage ved vi, at de har meget svært ved at læse og forstå en avis, og at kun mellem 40 og 50 pct. fanger oversættelsesteksterne på tv.

Vi håber med dette forslags målsætning, at vi vil kunne løfte disse borgeres færdigheder, så de får lettere ved at orientere sig og dermed bedre mulighed for aktivt at deltage i samfundslivet. Ligeledes stilles der også større krav på arbejdsmarkedet til fleksibilitet, hvorfor vi forventer, at undervisningen koordineres med kursisternes øvrige undervisningsaktiviteter og deres behov.

Vi har tillid til, at amtsrådene lever op til forslagens tekst om, at der indgås overenskomster med en bred kreds af udbydere af læseundervisning, at der sker en grundig information om udbudet, og at der tilbydes vejledning og rådgivning.

Fra en række tidligere projekter har man erfaringer for, at der ofte skal en vis overvindelse til, før man erkender sin situation, hvorfor vi anser et tæt samarbejde med de faglige organisationer, virksomheder eller lignende som vigtigt for at nå helt ud til målgrupperne.

Det er også vigtigt at fastholde betydningen af, at aktiviteterne knyttes til det ordinære voksenuddannelsessystem, f.eks. daghøjskolerne, der netop har mangeårige erfaringer med helårsarrangeret undervisning og voksenpædagogik.

Jeg mener, det er vigtigt, at der afsættes midler til undervisningsmaterialer, specielt til edb-udstyr, og flere projekter, for vi har positive erfaringer med en højere motivation til deltagelse i undervisning ved netop at anvende edb-baseret undervisning. Dermed er der inddraget en bredere del af målgruppen, samtidig med at denne målgruppe har lært at arbejde med den nyeste teknologi, som de tidligere ikke har turdet stifte bekendtskab med.

Med dette forslag vil der nu blive skabt mulighed for at tilbyde højt kvalificeret undervisning til 300.000 læse- og skrivesvage danskere, en mulighed, som jeg ikke er i tvivl om at denne gruppe vil udnytte.

Til slut vil jeg sige, at den socialdemokratiske folketingsgruppe støtter forslaget.

Else Winther Andersen (V):

Da vores ordfører, hr. Anders Mølgaard, der også var ordfører på det foregående lovforslag, ikke kan være til stede, vil jeg holde ordførertalen.

Jeg vil godt sige, at vi generelt i Venstre er positive over for, at denne gruppe nu kan komme ind og få noget videreuddannelse. For det kan man jo godt kalde det, når man kan gå ind og styrke deres skolegang. Det her drejer sig jo tit om en gruppe, der ikke – i hvert fald for de ældstes vedkommende – har haft muligheden, og i hvert fald har de ikke har fået nogen lang uddannelse. Så vi opfatter det som noget positivt, hvis de kan komme så langt, at de har fået overvundet den negative indstilling til skolen, som en del af dem sikkert har, og få sat sig på skolebænken igen.

Efter disse indledende øvelser vil jeg sige, at der selvfølgelig også er nogle elementer i det her lovforslag, som vi ønsker noget bedre belyst, bl.a. hvordan man har fundet frem til, der lige skal være ca. 300.000, der er svage læsere, for det er jo ved siden af den gruppe, vi har, der er ordblinde. Er det, fordi det generelt har været galt med undervisningen? Hvad er det, der ligger her? I hvert fald er vi glade for det tilsagn, som Venstre og De Konservative fik ved den forespørgsel, der var den 29. november sidste år, hvor undervisningsministeren lovede, at man ville være med til at sikre kvaliteten i undervisningen.

Med det, der er oplyst her, nemlig at undervisningen kan ske i sammenhæng med oplysningsforbundene, oplever Venstre i hvert fald, at der her er en meget naturlig opgave for oplysningsforbundene. Jeg sætter en tyk streg under, at vi altså har flere oplysningsforbund her i landet, og det vil være meget ulykkeligt, om det gik i den retning, at det ikke blev lagt bredt ud.

Så er der en anden ting: Hvordan havde man tænkt sig det? Lægges det bare frit op? Drejer det sig om, at man vil tale om en heltidsundervisning? Har man taget stilling til størrelsen af hold? For Venstre at se hænger dette lovforslag altså meget sammen med andre tiltag på voksenundervisningsområdet, f.eks. daghøjskoleloven, voksenuddannelsesloven og VUC-loven. Er det sådan, at man kan tilbyde daghøjskole og så køre den undervisning ind her? Jeg tror, vi bliver nødt til at se det her – det vil vi i hvert fald – i en større sammenhæng, sådan at vi nok får tilgodeset denne gruppe, men at vi ikke sidder og laver en lovgivning, hvor vi skyder dobbelt økonomisk dækning ind. Det er noget af den bekymring, vi godt kan have.

Så er vi inde på økonomien. Der har vi heller ikke noget overordnet. Er det et tagselvbord? Hvor er grænserne for, hvad det her må koste?

Vi ser bare, at amterne vil blive dækket økonomisk ind over bloktilskuddet. Hvordan vil man styre det her? Det positive i det er, at man her siger: Vi vil gerne være med til at målrette nogle lærere til den her undervisning, for jeg tror nemlig, at de i nogle sammenhænge skal have nogle bestemte kvalifikationer. Det kan da godt være, at vi her måske skal have lærere, der også kender noget mere til det virkelige liv ude på arbejdspladserne, end man normalt har, for det må i mange sammenhænge være dem, der også skal være udgangspunktet.

Jeg vil rose ministeren for, at han her finder nogle penge inden for sit eget ministeriums rammer til uddannelse af disse lærere. Det er også en god ting, at der bliver en evaluering her, sådan at vi kan se, hvilke resultater der kommer ud af det.

Vi skal ikke ind og måle her, hvor meget bedre man har fået lært at læse, men hvordan man kan bruge det, man læser, og måle, hvordan der bliver taget imod det, og hvad det er for nogle grupper, der har gavn af det. Så kan vi bagefter begynde at diskutere og skændes om, hvorvidt det beløb, der er afsat til det, er det rigtige, men det må ikke være det, der er det overordnede i det her.

Jeg håber på, at vi får et positivt udvalgsarbejde, for der er mange elementer i det, der kan være spændende, men der er altså også ting, som vi gerne vil have yderligere belyst.

Eva Møller (KF):

Det Konservative Folkeparti er naturligvis principielt også tilhænger af at styrke voksenuddannelserne og voksenuddannelsesområdet, men jeg vil dog i den forbindelse gerne understrege, at vi ikke er sikre på, at uddannelse er svaret på ethvert problem i dette land, lige så lidt som vi er sikre på, at tanken om, at den dårligst uddannede gruppe skal uddannes hele tiden, ikke kan udvikle sig til et danaidernes kar.

Men når dette er sagt, vil vi da gerne understrege – hvis de 300.000, der tales om i lovforslagets bemærkninger, er den gruppe mennesker, der ellers karakteriseres som funktionelle analfabeter – at vi er helt enige i, at denne gruppe mennesker har behov for et efteruddannelsesstilbud eller måske i nogle situationer næsten det, man kunne kalde bare et uddannelsesstilbud, som kan hjælpe dem og få dem til at fungere i dagens samfund. Men hvor de 300.000 præcis stammer fra, kan vi ikke se nogen argumentation for, men det kan vi jo formodentlig få oplyst her eller under udvalgsarbejdet.

For os at se er en del af grunden til, at disse mennesker har problemer og dermed er funktionelle analfabeter, jo nok undervisningen i folkeskolen, som ikke har levet op til sit formål og til de krav, som man kunne stille til den. Det har vi jo gentagne gange påpeget fra konservativ side. Vi har også anvist, hvordan vi ville løse det, men det har hidtil ikke været muligt for os at få flertal for vores tanker på dette område.

Vi har noteret os, at det er sådan, men vi har også noteret os – det vil jeg gerne sige – at vi har en forpligtelse til at være med til at rette op på de skævheder, som andre altså delvis har skabt med deres lovgivning.

Men jeg vil så gerne sige, når nu vi mener, at det for en dels vedkommende skyldes folkeskolen, at der jo godt kunne være en vis rimelighed i at lade opgaven her være en kommunal opgave. Derfor vil jeg da godt bede om – for ministeren kan næppe svare på det under udvalgsarbejdet – at det må blive en del af evalueringsarbejdet, at man overvejer, om dette ikke lige så godt kan finde sted i kommunalt regi.

Jeg skal med henblik på evalueringsarbejdet også sige, at 3 mio. kr. til evaluering og information for mig lyder af mange penge, men jeg går også ud fra, at der ligger en tanke og en idé bag, at det netop er dette beløb.

Jeg skal sige, at når vi taler om, at det kunne være en kommunal opgave, så forestiller vi os ikke, at kommunerne selv skulle gøre det. Vi lægger meget vægt på og er meget tilfreds med, at undervisningsministeren i sit lovforslag har sagt, at amtskommunerne skal udlicitere opgaven i et vist omfang eller udlicitere undervisningen, således at man får den lagt ude i byen hos oplysningsforbundene.

Her er det også for os vigtigt, at der er mange oplysningsforbund, som alle skal have en chance – på uddannelsesinstitutioner under anden lovgivning, på specialundervisningsskoler osv. Det er for os i Det Konservative Folkeparti nemlig meget væsentligt, at hvis der i forvejen findes en relevant uddannelsesinstitution, så behøver vi jo ikke at opfinde én til, som kan løse opgaverne. Vi savner i den forbindelse også lidt mere konkret viden om, hvad det egentlig er man forestiller sig en eventuelt nyoprettet institution skal foretage sig, hvor mange timer og hvordan den skal opbygges, osv. Men det kan vi vel få afklaret under udvalgsarbejdet.

Vi støtter naturligvis, at lærerne og lederne skal have den relevante uddannelse til den type undervisning, der her er tale om. Også her kan

vi spørge, hvorfor det lige præcis er det beløb, som ministeren skønner. Det kan være svært at gennemskue. Men vi har dog med glæde noteret os, at der krone for krone og konto for konto er dækning for de udgifter, som ministeren skønner der er i forbindelse med lovforslaget. Vi har desværre ikke set den samlede regeringsindsats til styrkelse af voksenuddannelserne, og derfor er det heller ikke den, vi debatterer i dag.

Men vi vil gerne sige, at det kan da godt være, at vi senere hen vil sætte spørgsmålstejn ved den indbyrdes vægtning af pengene, hvordan man fordeler dem – og herunder altså også ved styringen af udgifterne på dette område. Men i princippet er vi positive over for forslaget. Vi vil have svar på en række spørgsmål, men gerne indgå i et positivt og sagligt udvalgsarbejde.

Aage Frandsen (SF):

En af ministerens kollegaer offentliggjorde i efteråret en meget interessant og meget omfattende rapport, nemlig »Informationssamfundet år 2000«, hvor man skitserer alle de muligheder, som ligger foran nogle af os, og hvor man også erkender, at der er risici for, at der er mennesker i det her samfund, som ikke helt kan være med i alle de muligheder.

Netop det lovforslag, som vi har her, søger jo at tage højde for nogle af de ting, som rent faktisk afspejles i det projekt, som ligger bag »Informationssamfundet år 2000«, nemlig et samfund, hvor der er næsten uanede muligheder, og det er umuligt at sige, hvilke muligheder der er om 2, 3, 4 år i forhold til, hvad vi kender i dag. Samtidig må man sige, at der altså er nogle mennesker, som ikke – det ved vi – kan udnytte de muligheder, fordi deres evner til at læse ikke er til stede i det omfang, det er nødvendigt.

Her har vi et eksempel på, hvordan samfundet i endnu højere grad end hidtil er et samfund, der er delt på en række områder. Der er ikke tvivl om, at hvis man ikke gør noget virkelig ekstraordinært, som der lægges op til her, bliver samfundet endnu mere delt med hensyn til muligheden for at kunne indhente og modtage information. Derfor betragter vi det her lovforslag som en meget vigtig del i et forsøg på at gøre de forskelle, som vi ikke kan komme uden om der er i vores samfund med hensyn til mulighed for at få information og dermed indflydelse, lidt mindre.

Vi finder af hensyn til andre dele, som foreligger nu, og som ministeren eller ministerkollegaer kommer med om voksenuddannelsen, at

det også er noget, som det her forslag er en forudsætning for, for det her er jo de mere basale og fundamentale ting for at kunne deltage i en almindelig voksenuddannelse.

I hvilket omfang vi kan placere ansvaret, er det svært at sige. Selvfølgelig kan man sige, at et eller andet sted er der jo et ansvar for den måde, vi har indrettet folkeskolen på. Vi har nok sværere ved at sige, hvordan vi kunne have løst det for at undgå de problemer, som folkeskolen har været med til at skabe.

Det med at placere skylden et sted er sådan set også lige meget. Det afgørende er at sørge for, at vi løser nogle af de her problemer nu. Under alle omstændigheder kan man sige, at der er nogle mennesker, som på det tidspunkt, hvor de gik i folkeskolen, ikke var særlig bogligt orienterede, og folkeskolen er måske ikke særlig indrettet til at tage højde for de problemer.

Med hensyn til hvordan vi organiserer det, om det er oplysningsforbundene, eller om det er i kommunalt eller amtligt regi, det skal foregå, har vi et meget afslappet forhold til. Vi synes, det er rigtigt, som der lægges op til her, at man bruger mange modeller. Det er ikke organisationsformer i den her forbindelse, der er det afgørende, men indholdet. Bare man får opfyldt formålene, er vi nærmest ligeglade med, om det ligger det ene eller det andet sted. Men vi synes godt om ideen, som den foreligger her, med, at man giver muligheder til mange både offentlige og halvoftentlige eller halvprivate, som oplysningsforbundene jo er. Det er helt fint, at begge muligheder er til stede.

Jan Køpke Christensen (FP):

Der er nok mange steder, hvor det halter med hensyn til at indlære de grundlæggende ting som læse-, stave- og skrivefærdigheder i folkeskolen, og det er naturligvis utrolig trist for de unge mennesker eller de voksne mennesker, der jo her er tale om, der ikke har lært det godt nok i folkeskolen.

Den konservative ordfører var inde på, at det skyldtes folkeskolen som sådan. Det vil jeg da måske til dels give ordføreren ret i, og jeg ved også godt, at Det Konservative Folkeparti ikke er med i det nuværende folkeskoleforlig. Men jeg vil da gerne spørge den konservative ordfører, om der virkelig efter ordførerens mening er noget, der halter i den nuværende folkeskolelov, noget, der skulle være, hvad skal vi sige, fundamentet for, at det her fortsætter med at gå galt, for lad os så få de synspunkter på bordet.

Jeg skal så sige, at vi kan være tilfredse med, at den undervisning, vi taler om, ikke kun skal kunne foregå på amtskommunernes specialundervisningssteder. Det forudsættes yderligere – står der – at amtsrådene indgår overenskomst med en bred kreds af private initiativtagere, herunder oplysningsforbund, aftenskoler osv.

Jeg vil da gerne sige til undervisningsministeren, at når der nu står, at det forudsættes, så er der altså ingen pligt, og her mener vi selvfølgelig at der er noget, der mangler.

Men vi er klar over, at det drejer sig om personer med et fysisk eller psykisk handicap, som der også står i forslaget, og derfor skal Fremskridtspartiet meddele, at vi ser positivt på forslaget. Det er vore ord.

(Kort bemærkning).

Eva Møller (KF):

Jeg skal bare til hr. Jan Køpke Christensen som svar på, om den nuværende folkeskolelov måske også kunne give den slags problemer, sige, at det kan det jo være svært at udtale sig om, bl.a. fordi vi jo, som det fremgik af dagens nyhedsudsendelser, endnu ikke har set de endelige vejledende læseplaner m.v. Men jeg vil gerne sige: I Det Konservative Folkeparti føler vi i hvert fald, at der i den ny folkeskolelov stadig væk ikke er kommet den tilstrækkelige styrkelse af de grundlæggende fag, som vi gerne havde set.

Vi mener også, at man har for stor vægtning af projektarbejde, af tværfaglighed osv. frem for af spørgsmålet om indlæring af grundlæggende færdigheder, ligesom vi naturligvis også gerne – men det er der vel ingen der er i tvivl om – havde ønsket niveaudelingen opretholdt, fordi vi tror, det styrker elevernes muligheder, at de kan blive undervist på deres eget niveau, og at de ikke alle skal blandes sammen i en fælles pulje. Men nu må vi jo se, hvordan det kommer til at gå.

Jeg tror altså desværre ikke, at den nuværende folkeskolelov har løst alle problemer. Havde jeg troet det, var jeg måske naiv, men jeg vil gerne sige, at hvis jeg havde troet det i højere grad, end jeg gjorde, så havde jeg naturligvis også stemt for den pågældende lov.

Dorit Myltoft (RV):

I den seneste tid har der jo været en debat i dagspressen ud fra en påstand om, at politikere laver for mange love på baggrund af enkeltsager rejst af pressens folk. Den debat er vigtig nok,

men det er nu ikke kun noget negativt. Der er da også positive eksempler, bl.a. dette lovforslag.

Jeg ser dette som en ministers hurtige og værdifulde reaktion på en række rejste sager om voksnes menneskers manglende læsefærdighed og dermed mangelfulde muligheder for at deltage i voksenuddannelsen. Jeg vil da gerne rose ministeren for den hurtige reaktion.

I en tid, hvor livslang uddannelse er en nødvendighed, bør ringe læsefærdighed ikke være en uoverskuelig forhindring – især ikke, når al erfaring viser, at mange voksne forholdsvis hurtigt kan overvinde deres læseproblemer, de problemer, der for nogle af dem gjorde deres skoletid til en plage, uden at man derfor altid direkte kan lægge skylden på folkeskolen, som jo har fungeret under en anden lovgivning end den folkeskolelov, der netop er trådt i kraft.

Desuden er der altså stadig voksne mennesker i Danmark, som kun har gået i skole i syv år og efter afsluttet skolegang ikke har haft brug for læsefærdigheder i flere år, men som får det nu.

Der er allerede mange indhøstede positive resultater af undervisning af voksne med læseproblemer, så amter, oplysningsforbund og andre initiativtagere står bestemt ikke på bar bund.

Det Radikale Venstre støtter med glæde dette lovforslag.

Bruno Jerup (EL):

Det er, som det også nævnes i lovforslaget, et stort problem, at måske 300.000 mennesker har svært ved at læse og skrive, og det vil være en utrolig god ting, hvis man er i stand til at give dem disse færdigheder.

Lovforslaget lægger i første omgang op til over en 3-årig periode, at 10.000 mennesker får den mulighed. Man kan sige, at det selvfølgelig kun er en lille del af de 300.000, men det er trods alt en lov, som helt klart giver et tilbud til nogle voksne, som ikke har fået de færdigheder på et tidligere tidspunkt, men som nu får en mulighed for at skaffe sig disse færdigheder, som kan gøre, at de kan komme videre også i efteruddannelse og voksenuddannelse.

At kunne læse og skrive er jo også et vigtigt element i hele demokratiet. Hvordan kan man reelt deltage i det danske demokrati, hvis man har svært ved at forstå eller læse tekster og dermed forstå de ting, der sker omkring én?

Derfor må vi sige, at det er et godt lovforslag, som vi støtter fra Enhedslistens side. Vi er lidt

mere indifferente over for, om det nu lige bliver organiseret på den ene eller den anden måde. Dette er et stort problem, og det er vigtigt, at der kommer en lov, som forsøger på at gøre lidt ved det.

Så vi vil bare sige: This is a good one. Vi støtter det.

Undervisningsministeren (Ole Vig Jensen):

Jeg vil konstatere her efter faktisk fire timers uafbrudt uddannelsesdebat, hvor vi har beskæftiget os med de højeste niveauer i vort uddannelsessystem, at vi nu drager omsorg for en gruppe af voksne, som har svagere uddannelsesmæssige forudsætninger. Når jeg siger, det har været en god dag for uddannelserne og for dem, der søger dem, er det jo, fordi Folketingets partier næsten over en bred front har sluttet op om forslaget.

Med hensyn til enkeltspørgsmål – jeg vil ikke sige detaljer, for det kunne være med til at forlænge debatten – er der nogle, der har haft forbehold. Men ellers må vi sige – og det gælder glædeligvis dette sidste forslag – at der er en stærk opbakning fra partierne. Det går jeg ud fra hænger sammen med, at vi vel alle har den opfattelse, at i vort veludviklede demokratiske samfund hører det med til en af rettighederne, at man skal have mulighed for at kunne læse, stave og skrive i et sådant omfang, at man kan være en aktiv deltager i arbejdslivet og i samfundslivet.

Det er der mange der har for ringe muligheder for. Om det skyldes folkeskolen for år tilbage, som nogle måske ville hævde, mener jeg kan være svært at bevise, men én trøst har de fleste af os i hvert fald: at vi har gennemført en ny folkeskolelov, hvorfra der endnu ikke er kommet nogen voksne med nogle af de svagheder, som det nu engang er, hvis ikke man kan beherske sproget bedre.

Så når det spørgsmål er rejst, om det er 300.000 mennesker, det drejer sig om, og hvorfra vi ved det, må jeg henvise til, at der jo er lavet undersøgelser over folks læse- og skrivefærdigheder. Det er dér, man på grundlag af undersøgelser og interview, og hvordan man nu ellers bærer sig ad, har skønnet sig frem til, at det drejer sig om op mod 300.000 voksne mennesker, som har problemer på feltet.

Vi gør os jo af mange gode grunde ingen forestillinger om – det vil man også se i bemærkningerne – at vi skulle kunne give en hjælpende hånd til alle dem; men forslaget lægger op til, at

vi længst muligt skal prøve at hjælpe disse mennesker.

Den største barriere, som nogle også har været inde på, er at få de voksne mennesker til at nå til den erkendelse, der skal til for at kunne modtage en undervisning af denne type. Derfor tror jeg heller ikke, man skal være så bekymret – hvis nogen har været det; det har ikke været udtalet i dag, vil jeg sige – for, om udgifterne skulle løbe fra os eller fosse ud af statskassen; for vores opgave bliver først og fremmest at finde muligheder for og veje til at motivere denne gruppe til at gå i gang med de her aktiviteter.

Man vil i forarbejdet til dette lovforslag lægge mærke til, at det er vores agt her i 1995 at sætte forskellige pilotlæsekurser i gang, netop for at vi kan indhente yderligere erfaringer med henblik på at kunne gribe sagen rigtigt an, så vi fra 1996 – og til den tid skulle vi også gerne have uddannet en hel del yderligere læsepædagoger – kan sætte fuld fart på med henblik på, at det her kan blive et godt tilbud til de mennesker, vi tænker på.

Jeg er meget glad for den tilslutning, der har været til lovforslaget, og gør mig håb om, sådan som det har været tilfældet med flere af de andre forslag, at det kan få en forholdsvis hurtig gang gennem udvalget og Tinget.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Fjerde næstformand (Kirsten Jacobsen):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Uddannelsesudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Meddelelser fra formanden

Fjerde næstformand (Kirsten Jacobsen):

Der er ikke mere på dagsordenen.

Der er foretaget ændringer i følgende udvalg:

Europaudvalget (13/1 95):

Udtræder: Steen Gade (SF)

Nyt medl.: Jørn Jespersen (SF)

Det Udenrigspolitiske Nævn (13/1 95):

Udtræder: Gert Petersen (SF)

Nyt medl.: Kjeld Rahbæk Møller (SF)

Europaudvalget (16/1 95):

Udtræder: Jørn Jespersen (SF)

Nyt medl.: Steen Gade (SF)

Det Udenrigspolitiske Nævn (16/1 95):

Udtræder: Kjeld Rahbæk Møller (SF)

Nyt medl.: Gert Petersen (SF)

Folketingets næste møde afholdes i morgen, onsdag den 18. januar 1995, kl. 13.00.

Angående dagsordenen skal jeg henvise til den dagsorden, der er opslået i salen.

Mødet hævet kl. 17.04.